

Docentenhandleiding

- Leeftijd: 13-15 jaar
- Geschikt voor: onderbouw voortgezet onderwijs
- Tijd: 45-60 minuten
- Vakgebied: Nederlands, Maatschappijleer. Daarnaast sluit het aan bij denk- en leer-voorwaardelijke vaardigheden (voorheen 21e-eeuwse vaardigheden).
- Kernbegrippen: smetvrees, scheiding, zelfstandigheid, jonge mantelzorgers en geen voorbeeldfiguur.

De Vloer op Jr. – Ik ben hier echt... echt klaar mee
Je moeder helpen smetvrees te overwinnen

Teuns moeder heeft smetvrees, waardoor zijn ouders ook zijn gescheiden. Hij vindt dat ze in therapie moet, maar z'n moeder gelooft daar niet in...

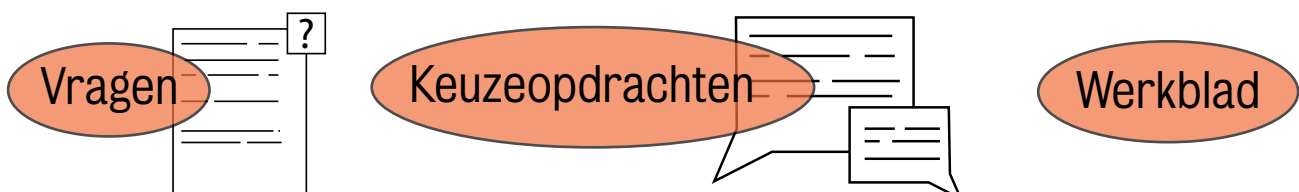
Ik ben hier echt... echt klaar mee is een geïmproviseerde scène uit het programma De Vloer op Jr.. In dit programma krijgen jonge acteurs een scenario om uit te spelen.

Leerdoel

Aan het einde van deze les kunnen de leerlingen opschrijven wat het zorgen voor je ouders betekent en de vorming van identiteit hierbinnen. Daarnaast kunnen ze filosoferen over hoe het is als de rollen van ouder en kind zijn omgedraaid. Tot slot kunnen ze oplossingen aangedragen hoe je hiermee om kan gaan.

Opbouw les

Deze les start met het bekijken van de scène Ik ben hier echt... echt klaar mee (5 minuten). Vervolgens beantwoorden de leerlingen, naar aanleiding van de scène, individueel de verdiepvragen. De antwoorden kunnen ze op het werkblad uitschrijven. Deze vragen kunnen daarna klassikaal of in groepjes behandeld worden. Naderhand kan eventueel een creatieve opdracht naar keuze worden uitgevoerd.

Opgelet: Mogelijk zit er in je klas een leerling met gescheiden ouders of met ouders met psychische problemen. Deze video en lesbrieff kan helpen dit onderwerp bespreekbaar te maken. Het is goed om je te realiseren dat de video emotionele reacties kan oproepen.

Verdiepingsvragen (na de video)

10-15 min

- 1) Begrijpt Teun zijn moeder? Waar merk je dat aan?
- 2) Wat zou jij doen als je Teun was?
- 3) Wat vind je van het gedrag van Teuns moeder?
- 4) Teun is een kind. Vind jij het zijn taak om zijn moeder te helpen?
- 5) Wat kan Teun doen om zelf geholpen te worden?
- 6) Heb jij wel eens voor je ouders moeten zorgen? Hoe voelde dat?
- 7) Teun kan niet alles met zijn moeder delen door haar smetvrees. Als je ergens mee zit en je ouders kunnen je niet helpen, heeft het zin om iemand om raad te vragen? Wie zou jij om raad kunnen vragen?

Keuzeopdrachten (na de video)

→ Improvisatie

30 min

Speel deze scène in duo's:

Samen met je broer/zus zorgen jullie voor jullie moeder/vader, omdat hij/zij hulpbehoevend is. Je zus/broer is er helemaal klaar mee en besluit te verhuizen naar een andere stad om daar te gaan studeren. Je bent nu opeens in je eentje verantwoordelijk voor je vader/moeder!

- A. Je gaat langs bij je zus/broer in haar/zijn nieuwe huis en gaat de confrontatie aan. Hoe kon ze/hij je in de steek laten?
- B. Je bent de zus/broer, en was helemaal klaar met het zorgen voor je vader/moeder. Je wilde nu eens je eigen leven gaan leiden.

Jullie zijn samen aan het koken.

Tips bij het improviseren

Een violist kan niks zonder zijn viool. Bij improviseren is jouw instrument je lijf en je ogen en oren voeden je denken en je emoties. Dus:

- Luister écht naar je tegenspeler. (Hij is belangrijker dan jijzelf, van hem krijg jij je inspiratie. Als je goed luistert, ontstaat er vanzelf een reactie, net als bij een gewoon gesprek. Daar bedenk je ook niet van tevoren wat je gaat zeggen.)
- Zeg nooit nee. Accepteer het aanbod van je tegenspeler. (Als hij zegt dat hij Piet heet, zeg dan geen Jan tegen hem.)
- Improviseren is geen wedstrijd. (Het gaat niet om winnen of verliezen. Je tegenspeler is GEEN tegenander, maar een medespeler. Bij een gelukke scène bereiken jullie samen de "eindstreep")
- Durf en daag elkaar uit. Lok je tegenspeler uit zijn/haar tent. (Het is een spel, hoe gevaarlijker, des te spannender, dus doe en zeg wat je normaal nooit zou durven.)
- Niet denken, maar doen. Niet 'praten over', maar handelen.
- DUS: sta open voor de ander, kijk goed, luister écht naar elkaar en speel samen.

→ Verhaal schrijven

20 min

Laat de leerlingen een verhaal schrijven die ze met de klas willen delen over een situatie of gebeurtenis, waarbij zij het gevoel hadden dat de rollen waren omgedraaid. En zij verantwoordelijk waren voor een van hun ouders, in plaats van de ouder voor hen.

Extra verdieping

Bekijk het educatiedossier [Mentale gezondheid](#) voor meer lesmateriaal en video's.

Op de [website van de Raad voor de Kinderbescherming](#) staat meer informatie over kinderen van ouders met psychische problemen.

Bekijk de uitlegvideo [Wat is smetvrees?](#) op Schooltv.

Tot slot

HUMAN is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar educatie@human.nl. Bedankt!

1) Begrijpt Teun zijn moeder? Waar merk je dat aan?

---

2) Wat zou je doen als je Teun was?

---

3) Wat vind je van het gedrag van Teuns moeder?

---

4) Teun is een kind. Vind jij het zijn taak om zijn moeder te helpen?

---

5) Wat kan Teun doen om zelf geholpen te worden?

---

6) Heb jij wel eens voor je ouders moeten zorgen? Hoe voelde dat?

---

7) Teun kan niet alles met zijn moeder delen door haar smetvrees. Als je ergens mee zit en je ouders kunnen je niet helpen, heeft het zin om iemand om raad te vragen? Wie zou je om raad kunnen vragen?
